1.

I. Habeşçe
II. Fince
III. Tacikçe
IV. İbranice
V. Arapça

Yukarıdakilerden hangileri Hami-Sami dilleri içinde yer almaz?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

2. **Aşağıdakilerden hangisi Batı Türkçesi grubu dillerinden biri değildir?**

A) Türkiye Türkçesi
B) Özbekçe
C) Azerice
D) Gagavuzca
E) Türkmence

3. **Aşağıdakilerden hangisi ilk Altayistler olarak bilinen bilim adamlarından biri değildir?**

A) Gyula Nemeth
B) Zoltan Gombocz
C) Nicholas Poppe
D) Matias Castren
E) Pentti Aalto

4.

- *Irg Bitig*
- *İki Yıltız Nom*
- *Altun Yaruk*
- *Sekiz Yükmek*

Aşağıda verilenlerden hangisi yukarıdaki eserlerin ortak bir özelliği değildir?

A) Tercüme eserler olmaları
B) Dinî unsurlar içermeleri
C) Alıntı sözler içermeleri
D) Uygur Türkçesiyle yazılmaları
E) Uygur alfabesiyle yazılmış olmaları

5.

Ave Hristus anasına
Oğluŋ kurban boldı ese
Kurban barça andan kaldı
Töreniŋ tügeli yetti

Dil ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu dizeler aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

A) *Kutadgu Bilig*
B) *Atabetü'l-Hakayık*
C) *Divan-ı Hikmet*
D) *Codex Cumanicus*
E) *Maytrisimit*

6. Üze tuman turdı, asra toz turdı. Kuş oglı uça aztı, kiyik oglı yügürü aztı, kişi oglı yorıyu aztı. Yana tengri kutınta üçünç yılta kop esen tükel körişmiş, kop ögirer, sebinür tir. Ançа bilinler: Edgü ol.

Bu parçaya göre Uygur Türkçesiyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Belirli geçmiş zaman eki, tonlu sesle biten kelimelere de tonsuz biçimde eklenebilmektedir.
B) Yönelme hâli ekinin ünsüzü uyum dışındadır.
C) Belirsiz geçmiş zamana özgü bir ek kullanılmaz.
D) Kelimelerde kalınlık-incelik uyumu tamdır.
E) Teklik üçüncü şahsa özgü bir ek kullanılmamıştır.

7. Arslanlarnıŋ yorugın yorıp Uçayan balıknıŋ kidinte
I
turup ınaru berü yorıdı. Ötri ilig beg tört beltir yolta
II III IV
yorıyu anın arasınta sansız öküş yeglerig körti.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi, metnin Köktürkçeyle değil Uygurcayla yazıldığına kanıt olarak gösterilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. İki biŋ ertimiz. İki sümüz boldı. Türk budun kılıngalı
I II III
Türk kağan olurgalı Şantuy balıkka taluy ögüzke
tegmiş yok ermiş. Kaganıma ötünüp sü iltdim.
IV V

Bu parçadaki numaranmış sözcüklerden hangi ikisi çekimli fiildir?

A) I ve IV B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

9. Aşağıdakilerden hangisi bir eserin Doğu Türkçesiyle değil Eski Anadolu Türkçesiyle yazıldığının göstergelerinden biri değildir?

A) "+CI, -dI, -GII" gibi eklerin yuvarlak ünlülü biçimlerinin olmayışı
B) Bazı kelimelerde söz başı /t/'lerin ötümleşip /d/ olması
C) Bazı kelimelerin sonundaki /g/ sesinin erimesi
D) Bazı kelimelerde söz başı /k/'lerin ötümleşip /g/ olması
E) Çokluk I. şahıs ekinin "-vUz / -Uz" şeklinde olması

10.

I. Ey müselmânlar koyun kim sarf kıldım yolıda
Zülfidin zünnâr bağlap din ü îmânımnı min
II. Neden olur şol hat-ı anber-feşân peydâ
Bu rûşendür ki olmaz şem'-i kudretde dühân peydâ
III. Turfa mahbûb durur ömr ü vefâsı yok anıŋ
Andın isterge vefâ fikr-i muhâl eylemeŋiz
IV. Sehv itip çün râz dürrin şaçsarıŋız nâdim bolup
Âhnıŋ dûdın sehâb u közni deryâ kılmaŋız
V. La'lı şevkın yaşurur min kan yutup tâ sağ min
Asray alman özni gül-gûn bâde-âşâm eylegeç

Yukarıdaki numaralanmış beyitlerden hangisi Çağataycanın dil özelliklerini göstermez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11.

I. *Kâmûs-ı Türkî*
II. *Lehçe-i Osmanî*
III. *Kavâid-i Osmâniyye*

Yukarıdakilerden hangileri bir sözlük çalışması değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. *Çarhname*, Ahmet Fakih tarafından yazılmış ve dünyanın geçiciliği, sabır, mütevazılık gibi konularda öğütler içeren bir kasidedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi *Çarhname*'den alınmış bir beyit değildir?

A) Mektebe virdiler ikisin bile
Ta bular ilm ü edeb hâsıl ide

B) Bu dünyâya niçün pek yapışursın
Seni andan koparur çarh-ı devrân

C) Gözün aç gaflet içre yatma iy dost
Ki göçmeye dutupdur yüzi kervân

D) Bu dünyâda belâya sabr idegör
Hakun sevdügi kurtulmaz belâdan

E) Ögüdüm bu günehden tevbe eyle
Ki iman kasdın eyler bil ki şeytân

13. **Aşağıdakilerden hangisi Türkçenin ses özelliklerinden biri değildir?**

A) Türkçede bir hecede sadece bir ünlü bulunabilir.

B) Sözcük sonunda "-ht, -vk, -vt, -yk, -yt" gibi ünsüz çiftleri yer almaz.

C) Söz başında akıcı ünsüzler bulunmaz.

D) Geniş yuvarlak "o" ve "ö" ünlüleri yalnızca ikinci hecede bulunabilir.

E) Söz başında iki ünsüz yan yana bulunmaz.

14. 1 Kasım 1927'de, Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, İshak Refet Işıtman ve İhsan Mahvi Balkır tarafından Ankara'da kurulmuş ve kısa süre sonra ---- adını almıştır. Ziyaeddin Fahri'nin üstlendiği öncü rolle Türk folklorunun ilk bağımsız, bilimsel organizasyonu olmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Türk Derneği

B) Türk Halk Bilgisi Derneği

C) Türk Ocağı

D) Türk Yurdu

E) Halkıyat Enstitüsü

15. Az gidip uz giden, dere tepe düz giden tilki, yolda sürüsünü otlatan bir çobana rastlamış ve çok susadığı için ondan bir tas süt istemiş. Onun hâline acıyan çoban da uzaktaki sürüsünü göstererek gidip istediği koyunu sağıp sütünü içebileceğini söylemiş. Tilki torbasını çobana bırakarak koyunlara doğru koşmaya başlamış. Yanındaki torbanın kımıldadığını gören çoban önce biraz korkmuş, sonra da merak edip torbayı açmış. Torbada dünyalar güzeli bir kızın olduğunu gören çoban, şaşkınlıktan küçük dilini yutayazmış. Şaşkınlığı geçtikten sonra hemen kızı çıkarıp saklamış ve onun yerine de torbaya bir koyun koyarak ağzını yine sıkıca bağlamış. Bir zaman sonra geri dönen tilki, torbasını omuzlayarak oradan uzaklaşmış. Bir mağaraya varıp torbasını açınca kızın yerine koyunu görmüş. Çobanın kendisine ettiği oyunu anlayıp öfkesinden koyunu parçalamış. O sırada uzaktan gelen davul zurna seslerinin, kendisinin onca kurnazlık ve hileyle elde ettiği kızla çobanın düğününden geldiğini anlamış ve acı acı gülerek yaptığı hatayı anlamış: "Çobanın fendi tilkiyi yendi." demiş.

Bu parçadan masallarla ilgili olarak

I. kahramanlarının insan dışındaki varlıklar olabilmesi,

II. kalıplaşmış ifadelere yer vermesi,

III. iyilerin kazanıp kötülerin kaybetmesi

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. Orta oyunu ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Dekor olarak iskemle ve "yeni dünya" adı verilen bir paravan kullanılır.

B) Başkişileri, oyunun düzenleyicisi olan Kavuklu ve güldürücü bir tip olan Pişekâr'dır.

C) Oyunun başında, içinde ve bölüm geçişlerinde müzik kullanılır.

D) Öndeyiş, söyleşme, fasıl ve bitiş bölümlerinden oluşur.

E) Başkişi dışındaki oyuncu kadrosu Karagöz oyunu ile benzerlikler gösterir.

17.

Dokuz ay on gün batn-ı mâderde
Kudretten gözüme çekildi perde
Vaktim tamam olup âhir yerde
Çıkıp ten donundan cihana geldim

Biçim ve içerik özellikleri göz önüne alındığında verilen şiir aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

A) Devriye B) Semai C) Varsağı D) Şathiye E) İlahi

18. Halk hikâyelerinin içerik özellikleriyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Olağanüstü kişi ya da olaylara yer verilebilir.

B) Hikâyeler her zaman mutlu bir sonla biter.

C) Çoğu hikâyede yerleşik hayatın yaşam tarzı hâkimdir.

D) Genellikle erkek ve kadın kahramanlar bir arada yer alır ancak olaylar daha çok erkek kahraman üzerinde odaklanır.

E) Bazı bölümlerinde dinleyici ya da okuyucular için yapılan dualar vardır.

19.

I. *Ergenekon Destanı*, eski Türklerin inanç sistemlerinin önemli bir yönünü oluşturan "dağ kültü"nü ortaya koyması bakımından önemlidir.

II. Kaşgarlı Mahmud'un *Divân-ü Lugati't-Türk*'ünde kaydettiği *Şu Destanı*, Saka hükümdarı Şu'nun İskender'le olan mücadelesini anlatmaktadır.

III. Dinî-tasavvufî Türk edebiyatının kurucusu ve ilk önemli şahsiyeti XII. yüzyılda yaşamış olan Yûnus Emre'dir.

IV. *Kitâb-ı Dede Korkut*, destandan halk hikâyesine geçişin en önemli eseridir ve manzum-mensur karışık bir yapıya sahiptir.

V. Cönkler, âşıklık ve tekke geleneğine meraklı olanlar ya da bu geleneklerin temsilcilerinin ellerinde korunmuş şiir defterleridir.

Yukarıda verilenlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

20.

Aşk bağını mihnet ile göğertmesen
Hor görülüp şol nefsini öldürmesen
Allah deyip içine nur doldurmasan
Vallah billah sende aşkın nişanı yok

Aşağıdaki halk şairlerinden hangisi bu dörtlüğün ait olduğu geleneğin etkisinde kalmıştır?

A) Karacaoğlan B) Dadaloğlu C) Köroğlu D) Aşık Veysel E) Seyranî

21.

Lebler kırmızı lâ'l kaşları hilâl
Gözler âhû misâl bulunmaz emsâl
Bilmem bu ne hayâl bilmem bu ne hâl
Bu ne parlak cemâl ülker misin sen

Bu dörtlüğün alındığı koşmalar yapısına göre hangi adla anılmaktadır?

A) Tecnis B) Ayaklı C) Zincirbend D) Musammat E) Zincirbend ayaklı

22. Dinî-tasavvufî Türk edebiyatında ehl-i beyt sevgisini dile getiren ve Kerbela'da Hz. Hüseyin'in şehit edilmesiyle ilgili olan pek çok mersiye kaleme alınmıştır. Genel olarak ---- adı verilen bu eserler içinde en ünlüsü Fuzûlî'nin *Hadîkatü's-Süedâ*'sıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) maktel B) düvazimam C) dolabnâme
D) nefes E) hilye

23.

Dil hânesine gözlerüm âteş bırakdılar
Ben oda yanmışı yine odlara yakdılar

Bu beytin vezni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mefâ'îlün fe'ûlün mefâ'îlün fe'ûlün
B) Mef'ûlü mefâ'îlün mef'ûlü mefâ'îlün
C) Mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'îlü fâ'ilün
D) Mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'ilü fe'ûlün
E) Mef'ûlü fâ'ilâtün mef'ûlü fâ'ilâtün

24. Aşağıdakilerin hangisinde divan edebiyatına ilişkin bir terim yanlış açıklanmıştır?

A) "Hilye", Hz. Muhammed'in fizikî ve ruhi özelliklerini anlatan eserlere verilen addır.
B) "Tahmis", bir gazelin her beytinin önüne aynı vezin ve kafiyede ikişer beyit eklenmesiyle oluşan bir nazım şeklidir.
C) "Sâhilnâme", Boğaziçi sahilleri ve bu sahillerdeki yerleşim yerlerini, iskelelerini anlatan eserlerdir.
D) "Surnâme", şehzadelerin sünnet düğünlerini, evlenme törenlerini; şehzade ya da sultanların doğumlarını anlatan manzum veya mensur eserlerdir.
E) "Kıyafetnâme", insanın fizikî özelliklerinden yola çıkarak karakter özellikleri hakkında bilgi vermeye çalışan eserlerdir.

25.

Gördüm kenâr-ı nâmede nâmın nigârımun
Sürdüm anı bu dîde-i giryânum üstine

Gördüm ki eşk-i çeşmüm ile kana gark olur
Aldım gözümden anı kodum cânum üstine

Bu dizeler aşağıdaki nazım şekillerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

A) Kıt'a B) Muhammes C) Tuyuğ
D) Mesnevi E) Rubai

26.

Câm-ı şarâbı içmez elinde tutar durur
Aşkın meyinden oldu meğer bî-mecâl gül

Bu dizelerde yer verilen edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tezat B) Mübalağa C) Hüsnitalil
D) Tevriye E) İstifham

27. Divan şiirinin ana kaynaklarından biri de mitolojidir, özellikle İran mitolojisi bu kaynağın önemli bir parçasıdır.

Aşağıdaki beyitlerin hangisinde mitolojik ögelere yer verilmemiştir?

A) Kanâ'at eyledi ankâ-yı Kâf-ı şöhrete vâsıl
Kişi mümtâz olur elbette dâ'im uzlet etdükce
B) Bir solağında olan haşmet sözün sağı budur
Olmamışdır rû-nümâ ne Zâl'de ne Sâm'da
C) Yâr ola câm-ı Cem ola böyle dem-i hürrem ola
Ârif odur bu dem ola ayş u tarabla mugtenem
D) Rûz-ı mihnette görenler didiler İskender'i
Hey dirîgâ dâr-ı dünyâdan dürildi defteri
E) Rûh-bahş oldı Mesîhâ-sıfat enfâs-ı bahâr
Açdılar dîdelerin hâb-ı ademden ezhâr

Diğer sayfaya geçiniz.

28. XVII. yüzyılın ikinci yarısında Nâbî ile temsil edilen hikemî üslup, düşünceye dayalı hikmetli söz söyleme olarak tanımlanabilir. Genel bir kabulle, XVII. yüzyıldan itibaren hikemî tarzdaki şiire "Nâbî ekolü" adı verilmektedir.

Aşağıdaki beyitlerden hangisinin Nâbî ekolüne mensup bir şaire ait olduğu söylenebilir?

A) Emelden olduğumuz böyle dûr bizdendir
Değil felekde rehâvet kusûr bizdendir

B) Ey âlem-i misâlin seyyâh-ı hûşyârı
Hîç kasr sûretinde gördün mü nev-bahârı

C) Cân vermek ise kasdın eger aşk ile Fıtnat
Hâk-i der-i dil-dârdan ayrılma ölünce

D) Kalmadı sabra mecâlim bilemem isyânım
Dahı yetmez mi tegâfülse garaz sultânım

E) Gelmez o şûh meclise agyâr gelmese
İster ki arz-ı hâle bile ruhsat olmasın

29. ----, kendisine gelinceye kadar çok kullanılan mazmunlar yerine yenilerini kullanmayı denemiştir. O, daha çok, önceden söylenenleri bilen, birikim sahibi, hazırlıklı okuyucuya seslenmiştir. Bu bakımdan özellikle yeni mazmunlarını çözüp anlamak ve şiirlerinin zevkine varmak çok güçtür. Nazik, zarif bir şiir dili vardır. Yabancı kelimeleri çok kullanmış, uzun tamlamalara yer vermiştir.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bakî B) Nedîm C) Nâbî
D) Şeyh Galip E) Sünbülzade Vehbî

30.

I. Fuzûlî
II. Hamdullah Hamdî
III. Lâmi'î

Yukarıdaki divan edebiyatı sanatçılarından hangileri hamse sahibi değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

31.

I. *Pendnâme*
II. *Hayriyye*
III. *Lutfiyye*
IV. *İskendernâme*
V. *Zenânnâme*

Yukarıda verilen mesnevilerden hangileri konuları bakımından benzerdir?

A) I, II ve III B) I, III ve IV C) II, III ve IV
D) II, IV ve V E) III, IV ve V

32. Yoluk saçlar, berelenmiş göğüsler
Kısık hıçkırıktan ıslanan sesler
Ağlamaktan sarhoş bir hâlleri var
Korkunç, ahenkli bir ağıt yakmışlar
Adonis'e kadınları Biblos'un

H. Maria de Heredia'dan alınan bu dizelerde tema Eski Yunan'dan seçilmiştir ve şiirin biçim ögelerine uyulmuştur.

Yukarıda verilen dizeler aşağıdaki akımlardan hangisinin etkisinde yazılmış olabilir?

A) Empresyonizm
B) Sürrealizm
C) Romantizm
D) Sembolizm
E) Parnasizm

33. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zengin uyak kullanılmıştır?

A) Mart ayında sarıçiğdem açılır
Nisan gelir çayır çimen seçilir

B) Huzûrî zevkin sür virânelerde
Eski âdet budur rindânelerde

C) Yârin ettikleri dert olur gider
Sözleri içinde kurt olur gider

D) Kurtulmadı başım türlü beladan
Yıllar var ki el çekmişim sofadan

E) Yürüdükçe cila verir özüne
Kudret sürmesi çekmiş gözüne

34.

I. Hikâye
II. Mesnevi
III. Destan
IV. Roman
V. Anı (hatırat)

Yukarıda verilen metin türlerinden hangisi, gerçekliği ele alma/aktarma yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

35. Tanzimat Dönemi şairleri (I) dili yalınlaştırmaya çalışmış, konuşma dili ve anlatımına yönelmişlerdir. (II) Biçim bakımından olduğu kadar, konu bakımından da eski şiirden uzaklaşmaya çalışmışlardır. Özellikle Tanzimat'ın Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa'dan oluşan ilk kuşağının şiirlerinde uygarlık, hak, adalet, (III) yasa, özgürlük, vatan gibi toplumsal konular ağır basar. İkinci kuşağın Samipaşazade Sezai ve Muallim (IV) Naci gibi önde gelen şairleri ise Tanrı, madde, ruh gibi (V) fizik ötesi konulara yönelerek bu konuları ikinci plana atmışlardır.

Bu parçadaki numaralandırılmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

36. İçerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki dizelerden hangisinin Servetifünun Dönemi'ne ait olduğu söylenemez?

A) O dem leyl-i yâdımda solgun tebâh
Sürür bir kadın bir ridâyı siyâh

B) Bakın bir kuş temâşâ-yı tabiatle mübâhidir
Lisan-ı hâli der: "Bak bak, şu gökler lâ-tenahidir."

C) Hevâda bast-ı riyâz eyleyen hevâm u tuyûr
Cihân-ı şevkinizin bir küçük sahifesidir

D) Osmanlı adı her duyana lerze-i resândır
Ecdadımızın heybeti ma'ruf-ı cihândır

E) Denizde kavs-i hayâli hilâl-i mâh-ı nevin
Kalır tereddüd-i tayr u ta'abla vakf-ı hayal

37. Tanzimat Dönemi'ne kadar "Türk" terimi Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Türkleri, Tanzimat Dönemi'nde "Türk" terimi bütün Türkleri karşılar olmuştur. Dildeki Arapça ve Farsça sözcüklerin atılmasını; ezanın, hutbelerin, namazdaki surelerin Türkçe olmasını, yazıda kısa cümleler kullanılmasını ilk öneren ----'dir. Osmanlıcayı savunanlar da olunca hükûmet dil tartışmalarını yasaklar. ---- ve onun gibi düşünenler yayınlarını yurt dışında yaparlar. 1908'de ---- kurulur. 1911'de derneğin dil üzerindeki ilkeleri bir beyanname ile açıklanır. Ancak dergi yalnızca yedi sayı çıkar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Şinasi – Ömer Seyfettin – Genç Kalemler
B) Namık Kemal – Mehmet Emin – Çocuk Bahçesi
C) Ali Suavi – Yusuf Akçura – Türk Derneği
D) Şemsettin Sami – Ahmet Mithat – Türk Yurdu
E) Recaizade Mahmut Ekrem – Rıza Tevfik – Dergâh

38. Şiirini gelenek ve Batı edebiyatlarının metinleri ile bireysel duyuş arasında kuran ----, toplumcu söylemin gerilimini dizelerinin enerjisi hâline getiren ---- ve çağdaş bireyin bütün sorunları yanında mistik yönelimlerini de şiirinin anlam arka planına yerleştiren ---- Cumhuriyet Dönemi'nin önde gelen şairleri arasındadırlar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Mehmet Çınarlı – Cemal Süreya – Sezai Karakoç
B) F. Hüsnü Dağlarca – Haydar Ergülen – Ece Ayhan
C) Gülten Akın – Şükrü Erbaş – Ülkü Tamer
D) Hilmi Yavuz – İsmet Özel – Cahit Zarifoğlu
E) Refik Durbaş – Enis Batur – Ebubekir Eroğlu

39. *Lütfen Dokunmayın* adlı oyununda ilk olarak bireyden olaylara geçmeye başlamıştır. Devlet otoritesinin güçsüzlüğü ve politikacılar, sanatçıyı ilgilendiren bir konu olmuştur. *Günün Adamı*'nda, devlet adamlarına dayanarak büyük vurgunlar yapanların açıkgözlülüklerini belirtirken devletteki düzensizliği eleştirir. *Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım* ile *Eşeğin Gölgesi* olaylara daha değişik açıdan bakan iki oyunudur. *Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım*'da Türkiye'de geçimini güçlükle sağlayan kişilerin yıllar süren sömürülüşlerini güldürü havasında verirken *Eşeğin Gölgesi*'nde hayalî bir ülkede sermaye patronlarının üstünlüğünü sergiler.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Refik Erduran
B) Orhan Asena
C) Turan Oflazoğlu
D) Haldun Taner
E) Recep Bilginer

40. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

A) Yusuf Atılgan, çağdaş bireyin yaşamını; yalnızlık, yabancılaşma, bunalım, uyumsuzluk gibi temalar çerçevesinde anlattığı roman ve hikâyeleriyle tanınmıştır.
B) *Dost* ve *Yaşamasız* adlı iki öykü kitabıyla 1950-60 yılları öykü yazarları arasında yer alan Vüsat O. Bener, öykülerinde iç konuşmalardan yararlanmıştır.
C) *Korsan Çıkmazı* ile 1962'de TDK Roman Ödülü'nü alan Nezihe Meriç, yapıtlarında değişik anlatım biçimleri denemiş, olay anlatımından çok, bireyin iç dünyasına yönelmiştir.
D) Abdülhak Şinasi Hisar, *Fahim Bey ve Biz*, *Çamlıca'daki Eniştemiz*, *Ali Niyazi Bey'in Alafrangalığı ve Şeyhliği* romanlarında, kendisinin de tat alarak yaşadığı, geçmişte kalan yaşayışa duyduğu özlemi dile getirir.
E) Rasim Özdenören, *Ortadaki Adam, Gönül İşi* gibi Sait Faik ve Sabahattin Ali etkisinde yazdığı ilk kitaplarındaki hikâyelerinde Anadolu insanının dünyasını kendine özgü bir duyarlıkla yansıtmıştır.

Diğer sayfaya geçiniz.

41. Türk dili ve edebiyatı öğretmeni, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı için seçtiği bir öğrencisine, okul adına, okul müdürü adına basın mensuplarının da katılacağı bir toplantıda bir konuşma yaptıracaktır. Öğretmen, seçtiği öğrencinin, anlaşılır bir üslupla konuşmasını ve konuşmanın dinleyenleri etkileyecek özellikler taşımasını ister. Bunun için de öğrencisine provalar yaptırır.

Buna göre, seçilen öğrenciden gerçekleştirmesi istenen bireysel konuşma türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Söylev
B) Brifing
C) Konferans
D) Beyin fırtınası
E) Demeç

42. Emrah Öğretmen, 11. sınıf Türk dili ve edebiyatı dersinde, Şemsettin Sami'nin *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat* adlı eserini okutup eserin tahlilini yaptırır. Öğretmen, okuma ve çözümleme aşamalarının ardından öğrencilerine şunları söyler:

I. "Talat'ın duygularını anlatan bir şiir yazınız."
II. "Okuduğunuz eserden bir sahnenin resmini çiziniz."

Emrah Öğretmen, bu yönergeler aracılığıyla öğrencilerin hangi yazma yetisini harekete geçirmek istemiştir?

A) Kontrollü yazma
B) Yaratıcı yazma
C) Serbest yazma
D) Eleştirel yazma
E) Disiplinler arası yazma

43. 12. sınıf Türk dili ve edebiyatı dersinde Selim Öğretmen, modern Türk romanı ve halk edebiyatı ilişkisiyle ilgili olarak şu görüşleri öğrencileriyle paylaşmıştır.

"Eşkıyalık olaylarının ve eşkıya öykülerinin anlatıldığı destan, efsane, şiir türündeki halk edebiyatı örnekleri, Türk halk edebiyatının dağarcığında yüzyıllarca birikmiş, canlılıklarını XX. yüzyılda da sürdürmüştür. Bu durum roman-hikâye alanına da yansımış, modern eşkıyalık anlatıları toplumsal başkaldırı bağlamında yeniden işlenmiştir. Bazı roman ve hikâyelerde eşkıyalar birer halk kahramanı olarak tipleştirilerek bir "soylu eşkıya kalıbı" ortaya çıkarılmıştır."

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Selim Öğretmen'in, söylediklerini örneklemek için kullanacağı eserlerden biri değildir?

A) *İnce Memed - Yaşar Kemal*
B) *Yalnız Efe - Ömer Seyfettin*
C) *Kuyucaklı Yusuf - Sabahattin Ali*
D) *Rahmet Yolları Kesti - Kemal Tahir*
E) *İnsan Kurdu - Tarık Dursun K.*

44. "Sinema, tamamen görseldir. Öykü ve roman, bütünüyle bir yazı etkinliğidir. Bunun için bir uyarlama filmi seyrederken metni unutmakta yarar vardır. *Aşk-ı Memnu, Yaprak Dökümü, Hanımın Çiftliği, Kuyucaklı Yusuf, Selvi Boylum Al Yazmalım, Fahriye Abla* gibi metinler, okur için ne ifade ederse etsin, metni unutarak seyretmelidir filmi. Çünkü seyredilecek olan sonuçta bir şiir, öykü, roman değil; bir filmdir. Bu filmi çeken, filmin senaryosunu yazan kişi de herkes gibi bir okurdur sonuçta. Kendi okumasını aktarmaktadır beyaz perdeye. O, metni öyle okumuştur, öyle görmüştür; metin, onda bunları diriltmiş, bunları harekete geçirmiştir. Okurun/seyircinin, ondan kendi hayal ettiklerini tıpa tıp canlandırmasını beklemesi haksızlıktır. Kaldı ki aynı kitabı okuyan iki kişiden birinin hayal ettikleriyle diğerinin hayal ettikleri de aynı olmayabilir. Sorun, metnin ruhuyla filmin ruhu arasındaki tutarlılıktır. Yazarın kalemiyle yönetmenin kamerasının buluştuğu noktadaki uyumdur."

Esra Öğretmen, Türk dili ve edebiyatı dersinde ilk hafta, yukarıdaki metni öğrencilerine okur.

İkinci hafta, Halit Ziya Uşaklıgil'in *Aşk-ı Memnu* romanını çözümler.

Üçüncü hafta, öğrencilerine *Aşk-ı Memnu*'nun film ve dizi uyarlamalarından kesitler izlettirir.

Aşağıdakilerden hangisi, Esra Öğretmen'in öğrencilerine kazandırmayı amaçladıkları arasında değildir?

A) Öğrencide anlatım becerisi geliştirme
B) Disiplinler arası ilişkileri kavratma
C) Edebiyat ve sinema arasındaki farklılıkları gösterme
D) Yazının ve görselliğin gerçekliğini sezdirme
E) Öğrencilere estetik bakış açısı kazandırma

45. Öğretmen 12. Sınıf Türk Edebiyatı dersinde Yusuf Atılgan'ı işlemiştir. Konunun sonunda sınıfı ikiye ayırmış, bir gruptan Yusuf Atılgan'a ilişkin soru hazırlamasını isterken diğer gruptan da çıkması muhtemel sorulara yönelik hazırlık yapmasını istemiştir. 10 dakikanın sonunda soru grubu soru sormuş, cevap grubu da yanıtlamıştır. Uygulamanın sonunda öğretmen rolleri değiştirmiştir.

Öğretmenin derste uyguladığı teknik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rol oynama
B) Görüş geliştirme
C) Kollegyum
D) Zıt panel
E) Forum

46.

ne şair kalmış ülkede ne şiir
divanlar unutulmuş
mesneviler parça parça
ey şairlerin sultanı ey bakî
inanılmaz kafiyeler düşürüp yıldızlardan
(mef'ûlü mefâilü)
ruhunla söyleşirim

9. sınıf Türk dili ve edebiyatı öğretmeni Ceren, Şiir ünitesi işlenirken Attilâ İlhan'ın bu şiirini sınıfta okumuş ve bu dizelerden hareketle şiiri anlama-yorumlama etkinliği yaparak öğrencilerinden şiirle ilgili çıkarımlarını bir cümle hâlinde tahtaya yazmalarını istemiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu şiirle ilgili doğru bir çıkarım değildir?

A) Attilâ İlhan klasik şiirimizin kaybolmasından yakınmaktadır.
B) Divan şiiri, bazı modern dönem şiirlerimizde kendine yer bulabilmiştir.
C) Klasik şiirimizin bazı mazmunları Cumhuriyet şiirinde kullanılmıştır.
D) Attilâ İlhan bazı şiirlerinde, eski edebiyata özgü kavramları imge olarak kullanmıştır.
E) Attilâ İlhan şiirlerinde bir vezne ya da kafiyeye bağlı kalmamıştır.

47. Hikâyeler, olay hikâyesi ve durum hikâyesi olmak üzere iki türde ele alınmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, diğerlerine göre farklı bir hikâye türünün öğretimi için kullanılabilir?

A) Mutsuzlara özgü o yapay neşe, o sanrılı coşku, o hırçın duyarlıklar, saplantılı incelikler, her şeyi tutkuyla sevmenin öldürücü alışkanlığı, hayata ve hayattaki her şeye fazladan değer vermenin getirdiği yıkımlar, kapkara bir mizaha dönüşen zekâ oyunlarıyla örülmüş diyaloglar, rafine bunalımların paylaşılmaz ıssızlığı. Hadde Gabler, sabah sabah bunları düşünerek pencereden dışarı bakıyor.

B) Efkâr'ın sürücülük belgesindeki şipşak çekilmiş görüntüsünde bile erkekliğin esmer hüznü bakar bakmaz seçilir. Aydınlık-Çankaya hattında çalışan dolmuşlardan birinde sürücüdür Efkâr. Bir kenar mahalle bıçkını olarak on beş yaşından beri direksiyon sallıyordur, sıkı sürücüdür. Arabasına kız gibi bakar. Havalı kornası üç mahalle aşağıdan duyulur.

C) Ağırlaşan tomrukları, kıyıya doğru yüzdürdü. Sığlık yerde salını iple kıyı köklerine bağladıktan sonra, yarı çıplak girdi sulara. Kuma oturan tomrukların sayısı, belki otuzdan fazlaydı. Kimini eliyle, kimini gönderiyle iterek suların hızına katmaya çalıştı. İşi zordu. Bir saatten fazla sürdü. Tomrukları da kurtarmayı başardı ama. İplerini çözüp salının üzerine çıktığında paçalarından sular akıyordu.

D) Soğuk bir güz sabahı tarlalara girdiler. Tohum ekip çift koştular. Yoksul, topraksız marabaydı hepsi de. Avra'daki her ev bir maraba evi, her kadın bir maraba karısı, her çocuk bir maraba çocuğuydu zaten. Sevinçliydiler. Hepsini de görünmez bir el sımsıkı tutmuş, bir araya getirmişti sanki.

E) Üç ferman gördü. Üç padişah eskitti. Sultan Hamit'i, Sultan Reşat'ı bilirdi. Yirmisinde kışlalara alındı. Ayağında çarık, bacağında tepeme keçeden şalvar vardı. Çok talim gördü, yer çiğnedi. Nice orman boylarını gezdi. Ülkeden ülkeye, iklimden iklime savruldu. Buz çiğnedi, soğuk yedi. Cephelerde savaştı. Adana köprüsünde müfreze, Halep'te örfiye, Kozan dağında çete durdu.

48. Türk dili ve edebiyatı öğretmeni, her yazarın romana kendi hayatından bazı izler, renkler kattığını söyledikten sonra, bir romanı, romanın ismini ve yazarını vermeden sınıfta şu şekilde tanıtır.

"Dört bölüm biçiminde düzenlenen romanda, her bir bölüm, romanın öne çıkarılan dört karakterinin adını taşır. Bu karakterler İhsan, Nûran, Suat ve Mümtâz'dır. Romanın ana karakteri Mümtâz olup, diğer kişiler onunla ilişkileri oranında yapıtta yer alırlar. Her bir bölüm, bu dört kişiden birinin adını taşısa da aslında bu bölümlerde ağırlıklı olarak Mümtâz ve onun diğer kişilerle ilişkileri anlatılır. Roman bir anlamda Mümtâz'ın otobiyografisi gibidir. Romanın otobiyografik olduğunu, yazarın romanda daha çok kendi yaşantılarını, kendi aşkını ve kendi sorunlarını anlattığını biliyoruz."

Türk dili ve edebiyatı öğretmeninin sınıfta genel hatlarıyla tanıttığı romanın adı ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Tutunamayanlar* - Oğuz Atay

B) *Bir Düğün Gecesi* - Adalet Ağaoğlu

C) *Kar* - Orhan Pamuk

D) *Huzur* - Ahmet Hamdi Tanpınar

E) *Yalnızlığın Özel Tarihi* - Ahmet Altan

49. Dersinde edebî akımları öğretmek isteyen bir öğretmenin seçtiği metin şu şekildedir:

"Site Sinemasının hemen yanındaydı Kaktüs Pastanesi. Adının dikenlerine vurulmuştum ilkin, sonra serinliğine. O sıcak yaz öğleleri sokağa çıkmaktan başka avuntusu olmayan bir taşralı için bulunmaz bir yerdi. Beni bu kente yakıştırıyordu. Her öğle sonrası giderdim oraya. Biri kaşarlı biri sucuklu iki tostla, bir soğuk cola söylerdim. Hiç değişmezdi ısmarladığım şeyler. Sanki böyle yaparak bir şeyleri koruyordum, bir şeyleri tarihe çeviriyordum. Taşradan yaz tatiline gelen toy çocukların anı biriktirme telaşındaydım. Tutuk, çekingen bir telaştı bu. Kendini belli etmiyordu. Ben akraba evinde kalıyordum. Her gün, her gün giderdim oraya. Saatlerce yalnız başıma oturup beklerdim. Kimi beklerdim, neyi beklerdim? Bilmiyorum. Beklediğimi bile bilmezdim. (Duyguların adı daha ileriki yaşlar içindir.) Sonra yalnızlığımdan utanır, birini bekliyormuş gibi arada bir saatime bakardım. Köşe masalarda sevgililer olurdu. El ele tutuşur, birbirlerinin gözlerine baygın baygın bakarak fısıltıyla konuşurlardı. (Çoğu kez birinin yüzü asıktır ve öteki ona bir şeyler açıklar.) Onlara bakmamaya özen gösterirdim. Ayıp sayardım. Onlara bakmak, yalnızlığımı da fark etmek demekti. Kendime de ayıp sayardım. Garson colayı soğuk getirmezdi. Çekinir, ses çıkaramazdım. İtiraz etmeyi de ayıp sayardım. Böyle zamanlarda ellerim büyük gelirdi kendime, ellerimi saklardım. İçimden garsona itiraz etme provaları yapar, ama bir türlü gerçekleştiremezdim. Ellerim masanın altına sığmazdı. Sonra yalnızlığımı bağışlasınlar diye yüklüce bir bahşiş bırakır, kalkar giderdim."

Bu parça, aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin özelliklerini öğretmek için en uygundur?

A) Realizm B) Romantizm C) Natüralizm
D) Sembolizm E) Klasisizm

50. Bir öğretmen, serbest şiir türünün özelliklerini öğretmek amacıyla inceleme yöntemine uygun gördüğü Hilmi Yavuz'un *Taflan* adlı şiirini, öncelikle tüm öğrencilerin okumasını sağlar. Hilmi Yavuz hakkında genel bir bilgi verir. Hilmi Yavuz'dan seçtiği "Hüzün ki en çok yakışandır bize / Ne kadar gitsem o kadar uzak" gibi dizeleri tahtaya yazarak öğrencilerin dikkatini şair üzerine çeker. Daha sonra sınıfı dört gruba ayırarak her gruba aşağıdaki görevleri verir:

1. grup; şiirin yüzey yapısını, özelliklerini belirleyecek, "taflan" sözcüğünü araştıracaktır.
2. grup; şiirin derin yapısını, yani imge, çağrışım, derinlik gibi anlam özelliklerini açıklayacaktır.
3. grup, şiirden yola çıkarak bir kısa film senaryosu yazacaktır.
4. grup, şiire yönelik Hilmi Yavuz'la yapılmış söyleşileri bulup sınıfa getirecektir.

Öğretmen bu uygulamasında, aşağıdakilerden hangisini göz ardı etmiştir?

A) Şairle ilgili merak düzeyini yükseltme
B) Şairle ilgili genel bir donanım kazandırma
C) Çalışmada görevlerin denkliğini sağlama
D) Yaratıcı yazma etkinliğini gerçekleştirme
E) Disiplinler arası ilişkileri kavratma

TEST BİTTİ.
CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

1. Arapça, İbranice ve Habeşçe Hamî-Samî dilleri arasındadır.

Fince, Ural-Altay; Tacikçe, Hint-Avrupa dil ailelerine mensuptur.

Cevap C

2. Batı Türkçesi grubu içinde Türkiye Türkçesi, Azerice, Gagavuzca, Türkmence yer alır. Özbekçe ise Güney-Doğu Türk lehçeleri arasındadır.

Cevap B

3. Eski Türk dili ile ilgili çalışmalarda Ramsted, Aalto, Poppe, Gombocz ve Nemeth "İlk Altaycılar" olarak bilinir. Ramsted, Altay dili ekolünün kurucusudur. D seçeneğinde verilen Castren ise Finoloji'nin kurucusudur. Altay dillerindeki zamir sistemi ile Fincedeki zamir sistemini karşılaştırmıştır.

Cevap D

4. Öncülde verilen eserler Uygur Türkçesiyle yazılmış eserlerdir, bunlar Çince ve Sanskritçeden çevrilmiştir ve dinî içeriklidir. (*Irg Bitig* dinî olmaktan çok bir fal kitabıdır. Fakat Mani diniyle ilgili unsurlar da içerir.) Verilen eserlerden *İki Yıldız Nom, Altun Yaruk, Sekiz Yükmek* Uygur alfabesiyle; *Irg Bitig* Köktürk alfabesiyle (runik alfabeyle) yazılmıştır.

Cevap E

5. Verilen dizelerde geçen "Hristus (İsa)" kelimesi bu şiirin *Codex Cumanicus*'tan alındığını gösterir çünkü bu eser, Hristiyanlaşmış Kıpçaklara aittir. Eserin bir bölümü İtalyan bir rahip tarafından Latin harfleriyle, bir bölümü Alman bir rahip tarafından Gotik harflerle yazılmıştır.

Cevap D

6. Uygur Türkçesinde belirli geçmiş zaman eki tonlu sesle biten kelimelere de tonsuz biçimde eklenir (aztı-şaşırdı). Yönelme hâli ekinin ünsüzü uyum dışındadır (yıltа-yılda). Kelimelerde kalınlık-incelik (büyük ünlü) uyumu tamdır. Teklik üçüncü şahsa özgü bir ek kullanılmamıştır. (turdı-durdu vb.). Uygur Türkçesinde belirsiz geçmiş zaman eki olarak "+mIş" eki kullanılmıştır (körişmiş-görürmüş, kavuşmuş vb.)

Cevap C

Diğer sayfaya geçiniz.

7. Parçada geçen "turup (durup), berü (beri), tört (dört), körti (gördü)" kelimeleri hem Uygurcada hem de Köktürkçede aynı görev ve anlamda kullanılan kelimelerdir. "Arslanlarnıŋ" kelimesindeki çokluk eki Köktürkçede sadece insanla ilgili kelimelerde kullanılırken Uygurcada insan dışı şeyler için de kullanılmıştır. Yine ilgi eki "-nıŋ" Uygurcada her zaman bu şekilde kullanılmıştır.

Cevap A

8. Çekimli fiil, fiilin kip ve kişi anlamı göstermesidir. Numaralandırılmış kelimelerden "ertimiz" ek fiildir (iki bin idik), "kılınğalı (yaratılalı) zarf fiildir, "ermiş" ek fiildir (yok imiş); "boldı (oldu)" ve "iltdim (gönderdim)" kelimeleri çekimli fiildir.

Cevap C

9. B, C, D ve E seçeneklerinde sözü edilen ses ya da yapı değişiklikleri Batı Türkçesinde (Oğuz grubu) ortaya çıkmıştır. "+CI, -dI, -GII" gibi eklerin yuvarlak ünlülü biçimleri Doğu Türkçesinde de yoktur (Karahanlı Türkçesi "tegürdi - eriştirdi", EAT "öpdiler" vb.)

Cevap A

10. I. beyitte geçen "yolıda (yolunda), zülfidin (zülfünden) vb." kelimeler; III. beyitte geçen "isterge (istemek gibi), eylemeŋiz (eylemeyiniz)", IV. beyitte geçen "bolup (olup), âhnıŋ (ahın) vb. kelimeler; V. beyitte geçen "yaşurur mîn (gizlerim), özni (kendimi) vb." kelimeler bu beyitlerin klasik Çağataycayla yazıldığını gösterir. II. beyitte geçen "olur, olmaz vb." kelimeler bu beytin Batı Türkçesiyle yazıldığını gösterir.

Cevap B

11. *Kâmûs-ı Türkî* Şemsettin Sami'ye, *Lehçe-i Osmanî* ise Ah- met Vefik Paşa'ya ait bir sözlüktür. *Kavâid-i Osmanî* Ah- met Cevdet Paşa ve Fuat Paşa tarafından kaleme alınmıştır ve Türkiye Türkçesinin ilk dil bilgisi kitabıdır.

Cevap C

12. B, C, D ve E seçeneklerinde verilenler (uyak düzenleri de dikkate alınarak) bir kasideden alınmıştır ve dünyanın geçiciliği, sabır temalarını işler. A seçeneğindeki beyitte ise bir olay anlatılmıştır, kasideden değil mesneviden alınmış olabilir, yine içerik olarak *Çarhname*'ye uygun değildir.

Cevap A

13. Türkçe sözcüklerde geniş yuvarlak /o/ ve /ö/ ünlüleri yalnız ilk hecede bulunabilir. Şimdiki zaman eki -(X)yor, bağımsız yor- fiilinden geliştiği için istisnadır. İlk hece dışında bu ünlüleri bulunduran sözcükler yabancı kökenlidir.

Cevap D

14. 1 Kasım 1927'de, Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, İshak Refet Işıtman ve İhsan Mahvi Balkır tarafından Ankara'da bulunan ve kısa süre sonra Türk Halk Bilgisi Derneği adını alan dernek, Z. Fahri'nin üstlendiği öncü rolle Türk folklorunun ilk bağımsız, bilimsel organizasyonu olmuştur.

Cevap B

Diğer sayfaya geçiniz.

15. Masalın kahramanı insan dışında bir tiplidir. "Az gidip uz giden, dere tepe düz giden" ifadeleri masalda kullanılan kalıplaşmış ifadelerdir. Masalın sonunda iyiler kazanmıştır.

Cevap E

16. Orta oyununda güldürücü tip Kavuklu'dur. Pişekâr ise oyunun düzenleyicisidir.

Cevap B

17. Tekke-tasavvuf edebiyatında "devir felsefesini" anlatan şiirlere "devriye" denir. Bu şiirlerde mutlak varlıktan insana ve insandan asıla (Tanrı'ya) dönüşe kadar süren devir anlatılır.

Cevap A

18. Halk hikâyeleri mutlu bir sonla biter ancak tüm hikâyeler için aynı şey söylenemez. Kerem ile Aslı, Tahir ile Zühre gibi hikâyelerde âşıkların bir araya geldikleri anda öldükleri veya öldükten sonra öbür dünyada kavuştuklarını simgeler biçimde yan yana gömüldükleri görülür.

Cevap B

19. Dinî-tasavvufî halk edebiyatının kurucusu olarak kabul edilen kişi XII. yüzyılda yaşamış olan Ahmet Yesevî'dir.

Cevap C

20. İkinci dizedeki "Hor görülüp şol nefsini öldürmesen" ifadesinden anlaşıldığı üzere şiir, tasavvuf geleneğiyle yazılmıştır. Seçeneklerde geçen Seyranî tasavvuf etkisinde de kalmıştır.

Cevap E

21. Dize ortası da uyaklı olan koşmalara musammat koşma adı verilir. Verilen koşmada geçen "lâl, misâl, hayâl, cemâl" kelimeleri dize ortasında uyak oluşturmuştur.

Cevap D

22. Parçada sözü edilen tür "maktel"dir. Çoğunlukla "maktel-i Hüseyin" olarak bilinir.

Cevap A

Diğer sayfaya geçiniz.

23. Dil hânesine gözlerüm âteş bırakdılar
— — ·/— · — ·/· — — ·/— · —

Ben oda yanmışı yine odlara yakdılar
— — ·/ — · — ·/· — — · / — · —

mef'ûlü / fâ'ilâtü / mefâ'îlü / fâ'ilün

Cevap C

24. "Tahmis", bir gazelin her beytinin önüne aynı vezin ve kafiyede üçer beyit eklenmesiyle oluşan bir nazım şeklidir. Bu nedenle seçenekteki tanım, tahmise ait değildir. Verilen tanım "terbi"ye aittir.

Cevap B

25. Verilen dizelerin uyak düzeni xaxa şeklindedir. Bu uyak düzeni seçeneklerden yalnızca "kıt'a" ile örtüşür. "Muhammes", beş dizeden oluşan bir nazım şeklidir. "Tuyuğ" ve "rubai", aaxa biçiminde uyaklanır. "Mesnevi" ise beyitlerle kurulur ve uyak düzeni aa-bb-cc-dd... şeklindedir.

Cevap A

26. Beyit günümüz Türkçesine "Gül, aşk şarabından mecalsiz hâle gelmiş olmalı ki şarap kadehini içmeyip elinde tutuyor." biçiminde aktarılabilir. Beyitte gülün (yani sevgilinin) elindeki şarabını içmeyip kadehi elinde tutmasının nedeni, gülün aşk şarabıyla sarhoş olup şarap içecek gücünün kalmamasına bağlanmıştır (Yani aşk şarabıyla sarhoş olan biri sıradan şaraba tenezzül etmez.) Beyitte bir gerçeklik hayalî ve güzel bir nedene bağlandığından "hüsnitalil" sanatı yapılmıştır.

Cevap C

27. A'da "ankâ-yı Kâf", B'de "Zâl" ve "Sâm", C'de "Cem", D'de "İskender" mitolojik ögelerdir ancak E'deki "Mesîh" Hz. İsa'nın lakabıdır ve Kur'an'da yer alan, Hz. İsa'ya ait bir mucizeye telmihtir.

Cevap E

28. B, C, D ve E seçeneklerinde yer alan beyitlerde aşk teması ön plana çıkmıştır. A seçeneğinde ise belli bir tecrübe sonucunda söylenmiş daha felsefi bir söylem mevcuttur. Belli bir hayat görüşünün (ya da görmüş geçirmişliğin) aktarımı söz konusudur.

Cevap A

29. Parçadaki "...yeni mazmunlarını çözüp anlamak ve şiirlerinin zevkine varmak çok güçtür. Nazik, zarif bir şiir dili vardır. Yabancı kelimeleri çok kullanmış, uzun tamlamalara yer vermiştir." ifadeleri "sebkihindî"nin özellikleridir. Seçeneklerde ise bu akımın temsilcilerinden Şeyh Galip yer almaktadır.

Cevap D

30. Hamdullah Hamdî XV. yüzyılda yaşamıştır. Hamsesinde yer alan mesneviler "Yûsuf u Züleyhâ, Leylâ vü Mecnûn, Mevlid, Kıyâfetnâme, Tuhfetü'l-Uşşâk"tır. Lâmi'î ise XVI. yüzyılda yaşamıştır. Çok sayıda mesnevi kaleme almıştır. Bunlardan bazıları "Vâmık u Azrâ, Vîs ü Râmin, Ferhâdnâme, Şem ü Pervâne, Gûy u Çevgân, Heft- Peyker, Ebsâl u Salâmân, Maktel-i Hüseyn, Şehrengîz-i Bursa..."dır. Ancak Fuzûlî'nin hamsesi yoktur.

Cevap A

31. Divan edebiyatında birçok pendnâme kaleme alınmıştır. Bunlardan en meşhuru XVI. yüzyıl şairi Güvâhî'nin *Pendnâme*'sidir. Eserde Güvâhî çevresinden duyduğu, gördüğü ve kendi başından geçen olayları ele almış, bunları latife ve fıkralar hâlinde anlatarak sonunda atasözleriyle öğütler vermiştir. Bu nedenle bu mesnevi ahlaki yönü baskın olan bir mesnevidir. *Hayriyye*, XVII. yüzyıl şairi Nâbî'ye aittir. Oğluna nasihat olarak kaleme almıştır. Bu nedenle ahlaki bir mesnevidir. *Lutfiyye*, XVIII. yüzyıl şairi Sünbülzâde Vehbî'ye aittir ve Nâbî'nin *Hayriyye*'siyle aynı içeriktedir. *İskendernâme*'nin, en meşhuru XIV. yüzyıl şairlerinden Ahmedî'ye aittir. Konusu, Büyük İskender'in efsanevi yaşam öyküsüdür. Bu nedenle konusu menkıbelere dayanan mesnevilerdendir. *Zenânnâme* ise XVIII. yüzyıl şairlerinden Enderunlu Fâzıl'a aittir. Çeşitli milletlere ait kadınların güzelliğinden söz eder. Bu yönüyle toplumsal yaşamı konu alan bir mesnevidir.

Cevap A

32. Konuların Eski Yunan'dan da seçildiği ve şiirlerin, biçim unsurlarına dikkat edilerek yazıldığı akım parnasizmdir.

Cevap E

33. A'da "-ç" yarım uyak, B'de "-âne" zengin uyak, C'de "-rt" tam uyak, D'de, "-a" yarım uyak", E'de ise "-öz" tam uyaktır.

Cevap B

34. "Hikâye, mesnevi, destan, roman" gibi metin türlerinde -varsa- gerçeklik, olduğu gibi değil kurgulanarak aktarılır, "anı" türünde ise gerçeklik, olduğu gibi aktarılır.

Cevap E

35. Tanzimat şairlerinden Recaizade Mahmut Ekrem ve Abdülhak Hamit ölüm, metafizik konuları üzerinde yoğun bir biçimde durmuşlardır.

Cevap D

36. Servetifünun Dönemi şiirlerinde "aşk, tabiat, ölüm" teması sıkça işlenen temalardır; A, B, C ve E seçeneklerinde verilen dizeler bu dönemde yazılmıştır. D seçeneğinde ise "Osmanlıcılık" teması işlenmiştir; bu tema, Tanzimat'ın birinci döneminin zihniyetini yansıtır.

Cevap D

37. Bu soru çözülürken seçeneklerden yararlanılması daha uygun olur. Çünkü verilen ifadeler Genç Kalemler ile karıştırılabilir. Parçadaki "yalnızca yedi sayı çıkar" ifadesi oluşumun kısa süreli olduğunu vurgulamaktadır. Seçeneklerdeki dergilerin -en azından yedi sayıdan- daha uzun süre yayın hayatına devam ettiği bilindiğinden boşluklar C seçeneği ile tamamlanabilir. Ayrıca sözü edilen dergiler çoğunlukla milliyetçilik düşüncesi etrafında ve Millî Edebiyat Dönemi'nde aktif olarak rol almışlardır.

Cevap C

38. Hilmi Yavuz şiirlerinde hem gelenekten hem de modern Batı şiirinden yararlanmıştır. İsmet Özel İkinci Yeni sonrası toplumsal şiirin en önemli ismidir. Cahit Zarifoğlu ise şiirlerinde İslami bir duyarlılığı kapalı bir anlatımla yansıtmıştır.

Cevap D

39. Parçada eserleri verilen sanatçı Haldun Taner'dir. Sanatçı özellikle epik tiyatronun ve kabare tiyatrosunun en önemli isimlerindendir. *Keşanlı Ali Destanı* en önemli tiyatro eseridir. Parçada anılan eserlerden *Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım* da oldukça önemli bir eserdir.

Cevap D

40. E seçeneğinde sözü edilen sanatçı Mustafa Kutlu'dur. Sanatçı, bireyin iç dünyasını ele alan eserler yazmıştır. *Ya Tahammül Ya Sefer, Bu Böyledir, Uzun Hikâye, Hüzün ve Tesadüf, Tufandan Önce, Yıldız Tozu* önemli hikâye kitaplarıdır. Rasim Özdenören, eserlerinde modernizmi temel almış, daha çok öyküleriyle tanınmıştır. Eserlerinde geleneksel değerleri modern anlatım biçimleriyle aktarır. Metafizik, bilinçaltı ve sezgi kavramları eserlerinde önemli yer tutar. Eserlerinden bazıları *Gül Yetiştiren Adam* (roman), *Hastalar ve Işıklar, Ansızın Yola Çıkmak, Çok Sesli Bir Ölüm, Kuyu*'dur (hikâye). Sanatçı, ayrıca deneme türünde de eserler kaleme almıştır.

Cevap E

41. Öğretmenin bu etkinlik için öğrenciden gerçekleştirmesini istediği bireysel konuşma türü söylevdir.

Söylev belli kitlelere yönelik gerçekleştirilen, kitleleri duygusal yönden etkilemeyi amaçlayan konuşma biçimidir. Özellikle önemli gün ve haftalarda gerçekleştirilen konuşmalar, genel olarak söylev özelliği taşır çünkü bu toplantılarda yapılan konuşmalar kitleleri bilgilendirmekten çok duyuşsal yönden etkilemeye dönüktür.

Cevap A

42. Disiplinler arası yazma: Öğrencilere herhangi bir türde (hikâye, şiir, gazete haberi, fıkra, deneme...) bir metin verilerek okutulur/dinletilir. Öğrenciler okudukları metinden hareketle, metinde ele alınan duygu, düşünce, hayal veya olayları geliştirerek ve yaratıcılıklarını kullanarak farklı bir türde metin ya da farklı disiplinde bir eser oluştururlar.

Yaratıcı yazma, çeldirici seçenektir.

"Yaratıcı yazma"nın temel ölçüleri şunlardır: Bu yöntemde konuyu ve yazılı anlatım türünü öğretmen verebileceği gibi öğrenciler de istedikleri konuyu seçerek yazma çalışması yapabilirler. Daha çok hikâye, şiir ve roman türlerinde kullanılan yaratıcı yazma çalışmalarında belirlenen konu boş, beyaz bir kâğıdın ortasına yazılır. Çağrışım yoluyla bilinçaltında olan konuyla ilgili her şey, o konu etrafındaki boş kısımlara yazılır. Bilinçaltından çıkan kelimeler alt alta sıralanır ve kelimeler arasında bağlantı kurulur. Herhangi bir noktaya gelindiğinde konunun hangi yönde ele alınacağına karar verilir. Öğrenciler yaşadıklarından, düşündüklerinden ve hayal ettiklerinden hareketle yazarlar.

Cevap E

43. Berna Moran'a göre "soylu eşkıyalık" kavramı, halk anlatmalarından gelir ve eşkıyalığa olumlu bakmakla ilgilidir. Bu eşkıyalar zalimin karşısında, mazlumun yanındadır. Yaşar Kemal'in *İnce Memed* romanı, Ömer Seyfettin'in *Yalnız Efe* adlı eseri, Sabahattin Ali'nin Kuyucaklı Yusuf romanı ve Tarık Dursun K.'nın (Kakınç) *İnsan Kurdu* romanı birer "soylu eşkıya" romanıdır. Kemal Tahir, *Rahmet Yolları Kesti* adlı romanında eşkıyalığın iç yüzünü ayrıntısıyla ortaya koyar. "Katır Adil, Maraz Ali" gibi eşkıyaların ağalarla iş birliği yapıp halka zulmetmesini anlatır.

Cevap D

44. Türk dili ve edebiyatı dersinde, ilk hafta, soruda verilen metni öğrencilerine okutan; ikinci hafta, Halit Ziya Uşaklıgil'in *Aşk-ı Memnu* romanını çözümleten; üçüncü hafta, öğrencilerine *Aşk-ı Memnu*'nun film ve dizi uyarlamalarından kesitler izlettiren Esra Öğretmen, öğrencilerde şu kazanımların oluşmasını ister:

- Disiplinler arası ilişkileri kavratma,
- Edebiyat ve sinema arasındaki farklılıkları gösterme,
- Yazının ve görselliğin gerçekliğini sezdirme,
- Öğrencilere estetik bakış açısı kazandırma.

Cevap A

45. Öğretmenin uyguladığı teknik zıt paneldir.

Zıt panel işleniş konuların sonunda öğrenme eksiklerini giderme, konuya ilişkin detaylı bilgi öğrenme amacıyla uygulanan bir tekniktir.

Cevap D

46. Verilen şiirden A, B, D ve E seçeneklerindeki yargılara ulaşılabilir. Verilen şiirde divan edebiyatına özgü bir mazmun (gül, bülbül, temren, ok vb.) yer almamaktadır; buna göre, C seçeneğinde verilen çıkarım yanlıştır.

Cevap C

Diğer sayfaya geçiniz.

47. Olay öyküsü, akıp giden bir film şeridi gibidir; durum hikâyesi, o film şeridinde dondurulmuş bir kare gibidir. Kişiler, zaman, mekân ve olaylar, dondurulmuş karede görünenlerle sınırlıdır. B, C, D ve E seçeneklerinde; kişiler, zaman, mekân ve olay, sürekli bir değişim gösterirken A seçeneğinde bir durağanlık söz konusudur.

Cevap A

48. Türk dili ve edebiyatı öğretmeninin sınıfta genel hatlarıyla tanıttığı roman Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Huzur* adlı eseridir.

Cevap D

49. Murathan Mungan'ın *Yaz Sinemaları* kitabından alınan öncüldeki kesit, romantizmin öğretilmesi için uygun bir örnektir.

Cevap B

50. Şiirin yüzey yapısını açıklamayla şiirin derin yapısını açıklama arasında çok büyük bir fark vardır. Aynı şekilde, şiirden yola çıkarak bir kısa film senaryosu yazmayla şiire yönelik Hilmi Yavuz'la yapılmış söyleşileri bulup sınıfa getirme arasında oldukça büyük farklar vardır.

Cevap C

Diğer sayfaya geçiniz.